

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5005 ภายใน 5666
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2258-0311

ข่าวจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันที 29 เดือนธันวาคม พ.ศ.2550 หน้า

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ศิลปะจีน ปาฐกถาพระราชนิพนธ์ใน สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พรชัย จันทโศก jantasok@yahoo.com

ความรู้ด้านจีนวิทยานั้นเป็นอีกสาขาหนึ่งที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนพระทัย ยิ่ง ทรงเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่องยาวนานเป็นเวลาเกือบสามทศวรรษ ดังเห็นได้จากพระราชนิพนธ์หลายต่อหลายเรื่องล้วนทรงคุณค่ายิ่งต่อวงวิชาการจีนวิทยา

พระราชนิพนธ์ทั้งสารคดีเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศจีน จำนวน 11 เรื่อง บทความวิชาการ เอกสารคำสอน รวมถึงพระราชนิพนธ์แปลนวนิยายและบทกวีจีน ได้แก่ ผีเสื้อ เมฆเห็นน้ำไหล แสงโคมของไอ้ไร้เค้อ และ สาวน้อยเสี้ยวหยู รวมถึงพระราชนิพนธ์แปลบทกวีจีนจำนวนมากกว่า 200 บท ส่วนใหญ่เป็นบทกวีสมัยราชวงศ์ถังและราชวงศ์ซ่ง โดยมีผู้ขอพระราชทานพระราชนุญาตคัดสรรบทกวีจำนวนหนึ่งมาจัดพิมพ์เผยแพร่ 2 เล่ม นั่นคือ เกี้ยวแก้วประกายกวี และ หยกใส่ร้ายคำ นอกจากนี้สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งยังได้ใช้หนังสือ 'หยกใส่ร้ายคำ' เป็นตำราเรียนในการสอนวิชาการแปลภาษาจีนและหัวข้อบทกวีจีนด้วย

เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2548 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงแสดงปาฐกถาเรื่อง ศิลปะจีน ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เนื่องในงานวิชาการ 'วันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี' ครั้งที่ 19 โดยงานวิชาการนี้ทางมหาวิทยาลัยได้จัดต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ปี 2529 เพื่อเฉลิมพระเกียรติคุณและเป็นที่ระลึกถึงศุภวาระมงคลที่ทรงสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปาฐกถาที่ทรงบรรยายเรื่อง ศิลปะจีน มีความยาวประมาณ 2 ชั่วโมงเศษ แม้ว่าเวลาที่ทรงบรรยายจะไม่มากนัก แต่เนื้อหาสาระนั้นเปี่ยมด้วยคุณค่า ครอบคลุมศิลปะจีนแขนงต่างๆ ครบถ้วน ทั้งด้านทัศนศิลป์ ศิลปะการแสดง และวรรณศิลป์ อีกทั้งยังได้ฉายภาพงานศิลปะประเภทต่างๆ ที่คัดสรรแล้วอีกประมาณ 130 ภาพ ประกอบการบรรยาย อันทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ซาบซึ้ง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระปรีชาสามารถด้านจีนวิทยาอย่างถ่องแท้ ในด้านศิลปะจีนนั้น ทรงรอบรู้อย่างหาผู้ใดเทียบเทียมได้ยาก ทั้งในฐานะผู้เรียนและผู้ปฏิบัติ ในการเสด็จเยือนประเทศจีนแผ่นดินใหญ่แต่ละครั้ง ได้เสด็จทอดพระเนตรศิลปวัตถุที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ตาม

เมืองและมณฑลต่างๆ ได้ทรงชมการแสดงนาฏศิลป์ ดนตรี และศิลปะการแสดงต่างๆ นานา รวมทั้งมี โอกาสทรงแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นกับศิลปิน กวี นักเขียน และนักวิชาการจีนอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนั้นยังสนพระทัยใฝ่เรียนรู้ศิลปวิทยาการของจีนหลายแขนง ทรงเรียนศิลปะการเขียนตัวอักษรจีน ศิลปะการวาดภาพ การเล่นขลุ่ยหรือขลุ่ย พิณ ดนตรีวงเครื่องสายบรรเลงเครื่องดนตรี กวีนิพนธ์จีน และวรรณกรรมสมัยใหม่ อย่างลึกซึ้งถึงขั้นแปลบทกวีจีนโบราณและนวนิยายร่วมสมัยได้ ดังนั้นปาฐกถาที่ทรงแสดงจึงมิใช่คำ บรรยายของผู้ที่ศึกษาเนื้อหาความรู้จากตำราตำราทั่วไป หรือจากการได้เห็นได้ชมมาอย่างหนึ่ง อย่างใด หากแต่เป็นคำบรรยายของผู้ที่ทั้งได้ศึกษา ได้เห็น และมีประสบการณ์ความเข้าใจศิลปะจีน อย่างแจ่มชัด

เนื่องในโอกาสที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาพระราชทานพระราชานุญาตให้บริษัท นานามีบุ๊คส์ จำกัด จัดพิมพ์ปาฐกถาพระราชนิพนธ์เรื่อง ศิลปะจีน จึงได้จัดงานเปิด นิทรรศการและเสวนาปาฐกถาพระราชนิพนธ์ใน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่อง ศิลปะจีน : งานศิลป์พิไล ไกลขีดธรรมชาติ วิทยาการโดย ผศ.พิษณุ ศุภนิมิตร, รศ.ปกรณ ลิมปานุสรณ์ ดำเนินรายการโดย ผศ.ดร.สกุญญา บำรุงสุข นอกจากนี้ยังมีการสาธิตเขียนอักษรจีนจากอาจารย์นิติวุฒิ ศรีบุญชัยชูสกุล และขับร้องเพลงจีนพร้อมเครื่องดนตรีจีนโดยอาจารย์ดุษฎี พนมยงค์ โดยมี คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานเปิดนิทรรศการเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2550 ณ แกรนด์ฮอลล์ สยามดิสคัฟเวอรี

เนื้อหาในปาฐกถาพระราชนิพนธ์เรื่อง ศิลปะจีน นั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบรรยายถึงความหมายของคำว่า 'ศิลปะ' ว่า เป็นสิ่งที่สัมผัสรับรู้ได้ด้วยอินทรีย์ทั้ง 6 ฟังดูศาสนา หน้อยคือ อายตนะทั้งหก ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และ ใจ ฟรังเรียกว่า sensory organs สนฺทรภู่ ท่าน เรียกสิ่งทีรับรู้ว่ เล่ห้โลกา 5 ประการ คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส...

"เมื่อรับรู้แล้วก็จะก่อให้เกิดความรู้สึกต่างๆ เช่น ความรัก ความเกลียด ความรู้สึกกลัวเพราะ ความสวยงาม ความน่ากลัว ความขยะแขยง ความตกลงขบขัน ความเจ็บ เป็นเรื่องของศิลปะทั้งหมด ศิลปะไม่จำเป็น จะต้องงดงามอย่างเดียว ศิลปะก่อให้เกิดความรู้สึกน่าเกลียดน่ากลัวอย่างยั้งก็เป็นศิลปะ ศิลปะจะมีทั้งสิ่ง ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น แต่อย่างไรก็เกี่ยวข้องกับมนุษย์อยู่ดี เพราะว่าถึงสิ่งที่ เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ถ้าเราจะเรียกว่าเป็นศิลปะต้องเป็นสิ่งที่มิธาได้รับรู้ของมนุษย์มาเกี่ยวข้องด้วย เพราะฉะนั้นศิลปะจึงเกี่ยวพันกับชีวิตมนุษย์อย่างมาก การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์คือศึกษาประวัติความเป็นมาที่อยู่เบื้องหลังการสร้างสรรคศิลปะนั้นก็จะช่วยให้เข้าใจศิลปะดีขึ้น"

อีกทั้งทรงจำแนกศิลปะออกเป็นแขนงต่างๆ ดังนี้...

1. ทัศนศิลป์ (Visual Art) ได้แก่ จิตรกรรม การเขียนตัวอักษร ภาพถ่ายประติมากรรม สื่อผสม สถาปัตยกรรม รวมไปถึงการจัดสวน การจัดผักผลไม้ให้เป็นรูประเบียบที่มองแล้วน่าชื่นชม
2. ศิลปะการแสดง (Performing Art) หมายถึง นาฏศิลป์ ดริยางคศิลป์ คีตศิลป์คือร้องเพลง ละคร หุ่น หนัง ภาพยนตร์ เป็นงานที่แสดงออกมาเมื่อแสดงจบก็ถือว่าจบกัน ต่างจากทัศนศิลป์ที่คงอยู่
3. วรรณศิลป์ (Literary Art) เป็นกวีนิพนธ์ หรือความเรียง ร้อยแก้ว บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น พวกนี้ก็เป็นวรรณศิลป์ทั้งนั้น

วิธีแบ่งศิลปะอีกแบบหนึ่งคือ

1. ศิลปะพื้นบ้าน หมายถึง ศิลปะที่ชาวบ้านใช้ในชีวิตประจำวัน เน้นทั้งประโยชน์ใช้สอยและความงาม เป็นระเบียบ จะมี pattern มีรูปแบบซึ่งอาจจะใกล้เคียงธรรมชาติ เน้นเรื่องความมีประโยชน์และความสวยงาม น่าดู
2. ศิลปะราชสำนัก เกิดจากวาสนาบารมีของฝ่ายอาณาจักร อย่างสมเด็จพระจักรพรรดิหรือว่าขุนนาง ต่างๆ ที่ทำให้สามารถจะมีของที่ประณีตกว่าบุคคลทั่วไปทั้งๆ ที่ของใช้อาจจะใช้เหมือนกันคือ ปัจจัยสี่ แต่สามารถทำให้ปัจจัยสี่สวยกว่าของคนธรรมดา เสื้อก็เป็นเสื้อสวยกว่า ปักประณีตกว่า ก็เป็นเรื่องที่ใช้ในสำนัก และยังมีความหมายที่แสดงถึงอำนาจ เป็นสัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่ง

3. ศิลปะทางศาสนา เป็นศิลปะที่เกิดขึ้นจากศรัทธาความเชื่อในศาสนาทั้งของผู้ที่บริจาคทรัพย์และนายช่างผู้สร้างศิลปะ

ทรงบรรยายถึงลักษณะภาพจิตรกรรมหรือภาพเขียนของจีนว่า...

"ภาพเขียนมักจะสะท้อนความเป็นอยู่ในสังคมและสภาพธรรมชาติของจีน แต่ก่อนตอนที่ไม่เคยไปเมืองจีนเห็นเขาสูงๆ อย่างในภาพ ก็ไม่ทราบว่าเขาอะไรรูปร่างแบบนั้น แต่ถ้าไปเมืองจีนไปดู หวงซาน (Huangshan) ไปดู กุ้ยหลิน ก็จะเข้าใจว่ามีภูเขาลักษณะแบบนี้จริงๆ ศิลปินนิยมเขียนภาพภูเขาสูงตระหง่าน คนตัวเล็ก รวมภาพให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติว่า มนุษย์จะตัวเล็กนิดเดียวเมื่อเปรียบเทียบกับธรรมชาติอันยิ่งใหญ่ ชมภาพจีนแล้วจะได้แนวคิดทางปรัชญาเสมอ เช่น ดอกเหมยหรือ ดอกบ๊วย ที่บานได้แม้แต่ฤดูหนาวที่มีหิมะตก คือ ความอดทน ความคงทน ส่วนไผ่จะลุไปตามลมไม่หักโค่น แม้ลมแรงเพียงใด ถึงไผ่เล็กๆ ไม่ต้านลมจริงๆ แล้วจะแข็งแรงมาก ใช้ประโยชน์แทนคอนกรีตเสริมเหล็กก็ยิ่งได้"

ภาพเขียนที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดมากเป็นภาพเขียนม้าของ สีว์เป่ย์หง (Xu Beihong) ทรงบรรยายว่า "ข้าพเจ้าชอบรูปนี้มาก เป็นแรงบันดาลใจให้วาดรูปม้าปีมะเมีย ให้ร้านกาแฟ แต่ข้าพเจ้าวาดออกมากลายเป็นม้าอ้วนๆ อ่างได้ว่าเป็นความอุดมสมบูรณ์ เขียนที่ไร้อ้วนทุกที่ ม้าอ้วนแพะอ้วน ไก่อ้วน ปืนี่ก็เขียนหมาอ้วน ทุกคนอ้วนหมด สีว์เป่ย์หงเขียนม้าเป็นม้า จะให้เห็นกำลัง พลังที่เหมือนม้าจริง ตัวจริง"

ทรงบรรยายถึงการเขียนตัวอักษรจีน ศิลปะที่คนจีนชื่นชมมากและเป็นศิลปะชั้นสูงว่า...

"การเขียนพู่กันที่จีนเรียกว่า ชูฟา นั้น ฝรั่งเศสเรียกว่า calligraphy ที่จริงแล้ว calligraphy หรือ การเขียนตัวอักษรก็มีอยู่ในทุกประเทศ แต่ของจีนเป็นเรื่องที่สังคมให้ความสำคัญมาก อาจเป็นเพราะจีนเขียนตัวหนังสือแบบที่ไม่ได้เป็นระบบอักษรวิธี ไม่ได้มีตัวสระ พยัญชนะ เหมือนภาษาไทย ภาษาอังกฤษมาประสมกัน แต่จะเขียนเป็นรูปแทนสิ่งที่กล่าวถึง เสร็จแล้วก็จะมีการผสมของเส้นต่างๆ เข้ามา ในรูปการเขียนภาษาจีนยากตรงที่ไม่สามารถสะกดคำได้ แต่ว่าต้องจำเป็นด้วย การที่ภาษาจีนเขียนตัวอักษรเช่นนี้อยู่หลายพันปี พู่กันซึ่งเป็นเครื่องมือในการเขียนก็ไม่เหมือนเครื่องมืออย่างอื่น เขียนแล้วไม่แข็ง จะมีความอ่อนนุ่ม จะสัมพันธ์กับมือของเราที่ว่าจะกดหนักกดเบา มีความรู้สึกจากจิตใจ จากสมอง จนถึงที่มือ เพราะฉะนั้นก็จะเป็นเรื่องของศิลปะมากกว่าการที่เราจะเขียนหนังสืออื่นๆ ทั่วไป"

ด้านประติมากรรมนั้นโปรดเกี่ยวกับม้าเป็นพิเศษ ทรงบรรยายว่า "งานประติมากรรมที่ชอบมากเป็นประติมากรรมรูปม้าเหยียบอยู่บนนกงางแอน ซึ่งจะแสดงม้าสวรรค์ เทียนหมา เปรียบเสมือนม้าสวรรค์ เพราะวิ่งได้เร็วมากขนาดเหยียบอยู่บนนกงางแอน เป็นศิลปะที่พบที่มณฑลกานซู สมัยราชวงศ์ถัง ที่เขาเรียก เส้นทางสายแพรไหม กำลังอยู่ในความเจริญรุ่งเรืองสูงสุด สินค้าที่มาจากตะวันตกเป็นที่นิยมขึ้นชอบของพระราชสำนักในสวนกลาง (เมืองหลวงคือจางอานหรือซีอานในปัจจุบัน) ก็คือม้า มีม้าหลายอย่าง ม้าอาหรับ ม้าของซินเกียง ที่มีชื่อเสียงมากคือ ม้าเหว้อเลือด เป็นม้าที่วิ่งได้เร็วที่สุดจนเหว้อออกมาเป็นเลือด ใครนี้กว่าม้าเจ็บ เรื่องมังกรหยกกล่าวถึงม้าชนิดนี้เอาไว้ (ม้าของก๊วยเจ๋ง) และมีรูปสลักม้าที่พบในสุสานก็มีม้าชนิดนี้"

ศิลปะด้านวรรณคดีจีนนั้น ทรงบรรยายเกี่ยวกับบทกวีและนักเขียนจีนว่า "ยุคสมัยใหม่ช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง มีคนที่น่าสนใจคนหนึ่งคือ หลู่ซุ่น เขาเขียนบทความลงวารสาร เช่น ซินซิง เหนียน หรือ New Youth Magazine เดิมหลู่ซุ่นเรียนแพทย์ที่ญี่ปุ่น ในสมัยสงครามได้เห็นคนญี่ปุ่นดูถูกดูแคลนคนจีน ดูหนังมีการประหารคนจีน คนญี่ปุ่นก็ร้องบันไซๆ คนจีนก็พลอยร้องไปด้วย เขาก็รู้สึกเศร้าใจว่าคนจีนไม่รู้จักรักษาบ้านเมือง เขาเป็นหมอรักษาได้แต่ร่างกายเท่านั้น เขาต้องการมาเป็นนักเขียนเพื่อที่จะรักษาจิตใจ และเพื่อให้ความรู้แก่คน จึงกลับมาเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียง..."

นักเขียนจีนยุคใหม่ที่น่าสนใจอีกคนหนึ่งคือ ปาจิน ชอบเขียนบทความที่เรียกว่า สาณเหวิน เป็นบทความเรียกร้อยแก้ว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสังคม นวนิยายที่มีชื่อเสียงที่สุดคือเรื่อง เจีย แปลว่า ครอบครัวดำหนึ่ลักษณะของวัฒนธรรมโบราณในช่วงหนึ่งที่หัวหน้าครอบครัวเอาแต่ทำตามอำเภอใจของตน บังคับให้ลูกหลานแต่งงานโดยไม่คิดถึงเรื่องความรักหรือใครอยากทำอะไรตามที่ตนเองถนัดก็ไม่ยอม ไม่ส่งเสริมการศึกษาอย่างจริงจังพอรวยขึ้นมาแล้วก็ไม่คำนึงถึงเรื่องการศึกษา กินแต่สมบัติเก่า เขาได้รับ

อิทธิพลความคิดจากการปฏิวัติวันที่ 4 พฤษภาคม ค.ศ.1919 ปาจินเพิ่งเสียชีวิตเมื่ออายุ 101 ปี (ตุลาคม ค.ศ.2005) ปาจิน มีผลงานมาก เขียนนวนิยาย และให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณี ความเชื่อ วัฒนธรรมใหม่ที่ควรยึดถือ"

ปาฐกถาพระราชนิพนธ์เล่มนี้ยังกล่าวถึงศิลปะด้านต่างๆ ที่มีชื่อเสียงของจีน เช่น เครื่องกระเบื้อง เครื่องหยก สถาปัตยกรรม ส่วนจีนและเครื่องเรือน ดนตรี นาฏศิลป์และศิลปะการแสดง ศิลปะพื้นบ้าน และการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปะจีนไว้อย่างครบถ้วน

นับเป็นพระปรีชาญาณใฝ่รักการอ่านผสมผสานกับพรสวรรค์ในด้านการประพันธ์ที่ก่อให้เกิดทรงสร้างสรรค์พระราชนิพนธ์อันทรงคุณค่าต่อวงวิชาการจีนวิทยาและวรรณกรรมอย่างหาที่สดมิได้ 0

รศ.ปกรณ ลิมปุนสรณ์

"ในฐานะเป็นผู้อยู่ในวงการศึกษเกี่ยวกับเรื่องจีน พระองค์ท่านได้จุดเทียนให้แก่วงการศึกษาเรื่องจีนและส่องสะท้อนให้เห็นอะไรบางอย่างหรือคิดอะไรบางอย่างได้ อย่างที่ทราบกันว่าจีนกำลัง 'ตื่นโลก' ขณะเดียวกันประเทศไทยก็กำลังอยู่ในอาการที่เรียกว่า 'ตื่นจีน' การตื่นจีนนั้นทำให้สังคมไทยรู้จัก ขวนขวายและศึกษาเรื่องจีนมากขึ้น กลายเป็นกระแสแรงพอสมควร คนไปเรียนภาษาจีนกันยกใหญ่ เทียบเวลานี้กับเมื่อสิบปีก่อนสถาบันสอนภาษาจีนตามท้องถิ่นต่างๆ ผุดขึ้นจำนวนมาก สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องความกระตือรือร้นในการเข้าไปเรียนรู้หรือสัมผัสกับประเทศจีน อันเป็นประเทศที่คาดกันว่าจะเป็นประเทศมหาอำนาจในอนาคต

ปัญหาควรพิจารณาในปัจจุบันของสังคมไทยที่เรียนรู้ภาษาจีนคือเรียนกันแบบฉาบฉวย เรียนชนิดว่าต้องการให้เป็นเร็ว นอกจากเรียนฉาบฉวยแล้วยังเรียนแต่ภาษาและวิธีการเรียนภาษาก็ดูเหมือนจะไม่เข้าใจว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการพาไปสู่อะไรบางอย่าง คนทั่วไปมักจะเห็นภาษาเป็นปลายทางคือคิดว่าเรียนภาษาจบแล้วก็จบ ไม่ต้องเอาไปทำอะไรต่อ ตรงนี้เข้าใจว่าเป็นความคลาดเคลื่อน ทำให้จุดมุ่งหมายของคนที่เรียนภาษาจีนในปัจจุบันไม่มี ต่างจากคุณค่าในการศึกษาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงพระราชพนธ์เกี่ยวกับเรื่องจีนออกมาอย่างต่อเนื่อง

พระราชนิพนธ์เกี่ยวกับวรรณกรรมจีนมีจำนวนไม่น้อยที่ทุกคนควรจะได้อ่าน เพราะจริงๆ แล้วสังคมไทยมีประเด็นอะไรที่ร่วมกันกับจีนอยู่มาก ฉะนั้นวรรณกรรมจีนก็มีคุณค่ากับสังคมไทยด้านความคิดจิตใจ พระองค์ท่านทรงพยายามจะแสดงในมุมที่มีคุณค่าเหล่านี้ รวมทั้งคุณค่าทางศิลปะจีนเล่มนี้ด้วย"

ผศ.พิษณุ ศุภนิมิตร

"ปาฐกถาพระราชนิพนธ์เล่มนี้เหมือนกับพระองค์ท่านทรงเด็ดสิ่งที่เป็นยอดๆ มาเป็นเล่มบางกระฉิวเท่านั้น เรื่องศิลปะจีนเป็นเรื่องใหญ่โตมาก ท่านทรงบรรยายแบบถอดเอาความสำคัญของศิลปะจีนออกมาได้ทั้งหมด ทรงจำแนกศิลปะจีนออกมาได้อย่างชัดเจนทุกๆ ประเภท สิ่งที่พระองค์ทรงจำแนกออกมาเข้าใจว่าไม่มีพระประสงค์จะให้ศิลปะหลายๆ อย่างแยกออกจากกัน เพราะว่าศิลปะจีนไม่สามารถแยกออกจากกันได้เลย ไม่ว่าจะเขียนภาพเขียน การเขียนตัวอักษร บทกวี อะไรต่างๆ อยู่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ตรงนี้เป็นความพระประสงค์รวบรวมสิ่งต่างๆ มาไว้

ท่านทรงค้นคว้าครบถ้วนกระบวนความ ดังนั้นปาฐกถาพระราชนิพนธ์เล่มนี้เป็นพื้นฐานสำหรับคนที่เรียนศิลปะโดยทั่วไป เพราะไม่ได้เน้นถึงประวัติศาสตร์ แต่ทรงเน้นเรื่องความซาบซึ้งในความงามของศิลปะซึ่งอยู่ในเล่มนี้ทั้งหมด ทรงใช้สูตรแบบสากลในการเรียบเรียง ท่านทรงบรรยายไว้ว่า ศิลปะทุกๆแขนงสื่อภาษาเดียวกัน อยู่รวมกัน และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่แบ่งแยกกัน ไม่ว่าจะป็นวรรณกรรม ดนตรี จิตรกรรม สัมผัสด้วยอายตนะทั้งหกเหมือนกัน ทรงยกตัวอย่างภาพเขียนตั้งแต่ภาพเขียนโบราณ จนกระทั่งภาพเขียนสมัยใหม่ แสดงว่าสนพระทัยในเรื่องของศิลปะร่วมสมัยจริงๆ"